

EFFECT VAN BEHANDELING VOOR PEUTERS MET EEN TAAONTWIKKELINGSSTOORNIS

TaalStaal, 10 november 2017

Bernadette Vermeij (NSDSK)

Karin Wiefferink (NSDSK)

Harry Knoors (Radboud Universiteit, Kentalis)

Ron Scholte (Radboud Universiteit)

ONDERZOEKSVRAGEN

- Wat is het effect van de vroegbehandeling voor peuters met TOS op taaldomeinen, gedrag van het kind en ouderlijke stress?
- Wat is de relatie tussen problemen die peuters met TOS ervaren op één of meer taaldomeinen, hun gedrag en de ouderlijke stress?

BEHANDELING

Diagnose vermoedelijke
TOS door AC

- gedragswetenschapper
- logopedist
- twee pedagogisch begeleiders

methodiek

- groepsbehandeling
- individuele logopedie
- oudergerichte behandeling

2 tot 4 jaar

MEETINSTRUMENTEN

Taalmaten:

woordbegrip	→	PPVT-III NL
taalbegrip	→	Schlichting Taalbegrip
woordproductie	→	Schlichting Taalproductie
zinsproductie	→	Schlichting Taalproductie

Niet-verbale intelligentie:

SON-R 2 ½ -7

MEETINSTRUMENTEN

Gedrag van het kind —→ Child Behavior Check List (CBCL)
Caregiver – Teacher Report Form (C-TRF)

Ouderlijke stress —→ Opvoedingsbelasting Vragenlijst (OBVL)

Waarom?

Bij peuters met TOS worden al vaker gedragsproblemen gerapporteerd.

(Keegstra, Post & Goorhuis-Brouwer, 2010; Maggio, Granana, Richaudeau, Torres, Giannotti & Suburo, 2014; Qi & Kaiser, 2004)

Ouders van kinderen met TOS kunnen meer stress ervaren.

(Schaunig et al., 2004; Irwin, Carter & Briggs-Gowan, 2002)

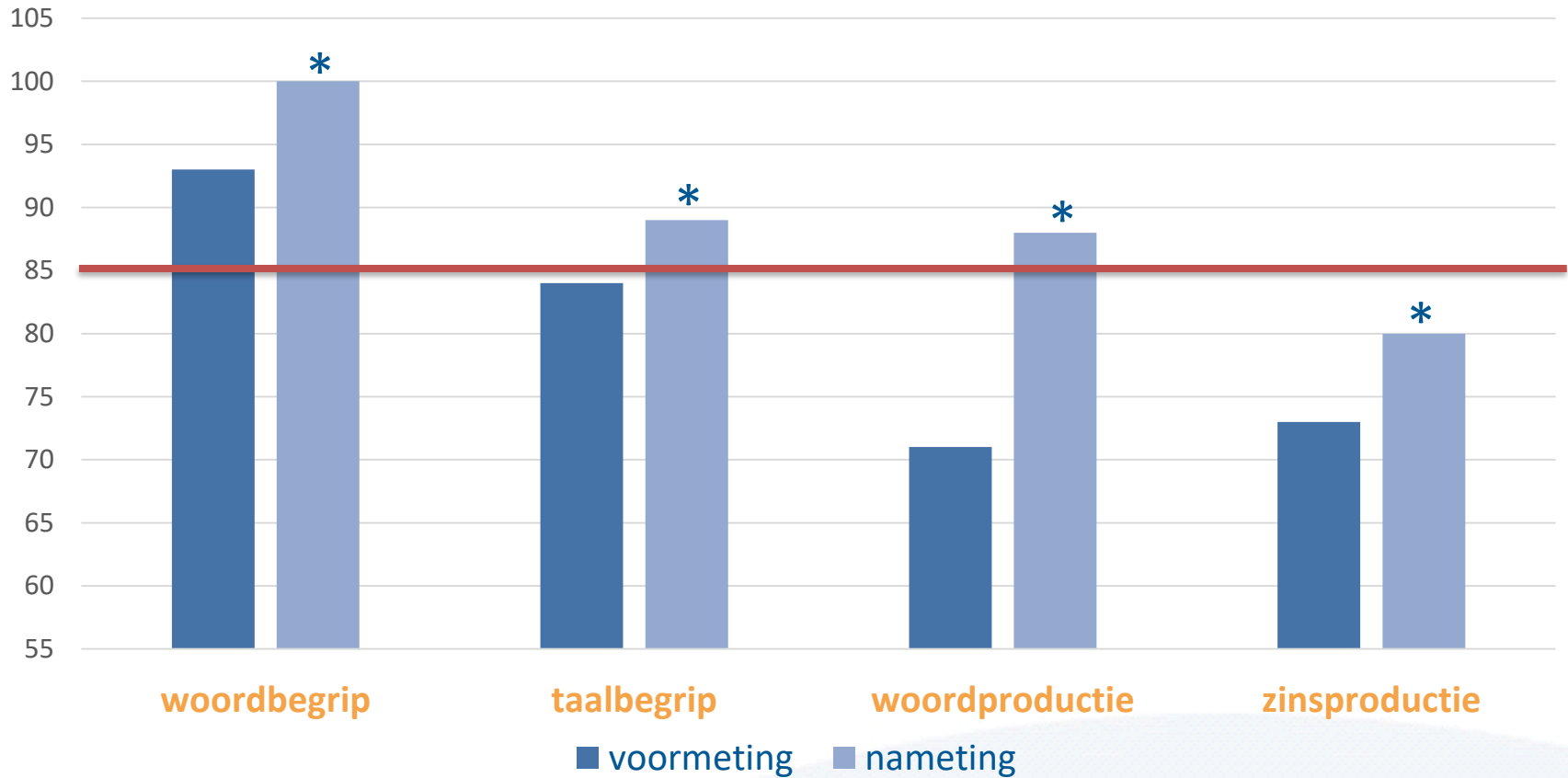
PARTICIPANTEN

- 185 kinderen: 150 jongens (81%)
35 meisjes (19%)
- Gemiddelde leeftijd start: 38 mnd (SD=4.1)
(range 26 – 45 mnd)
- Exclusie meertalige kinderen
- IQ $\geq$ 80
- Altijd taalproductieproblemen, soms ook begripsproblemen

Data is verzameld rondom start behandeling en einde behandeling.

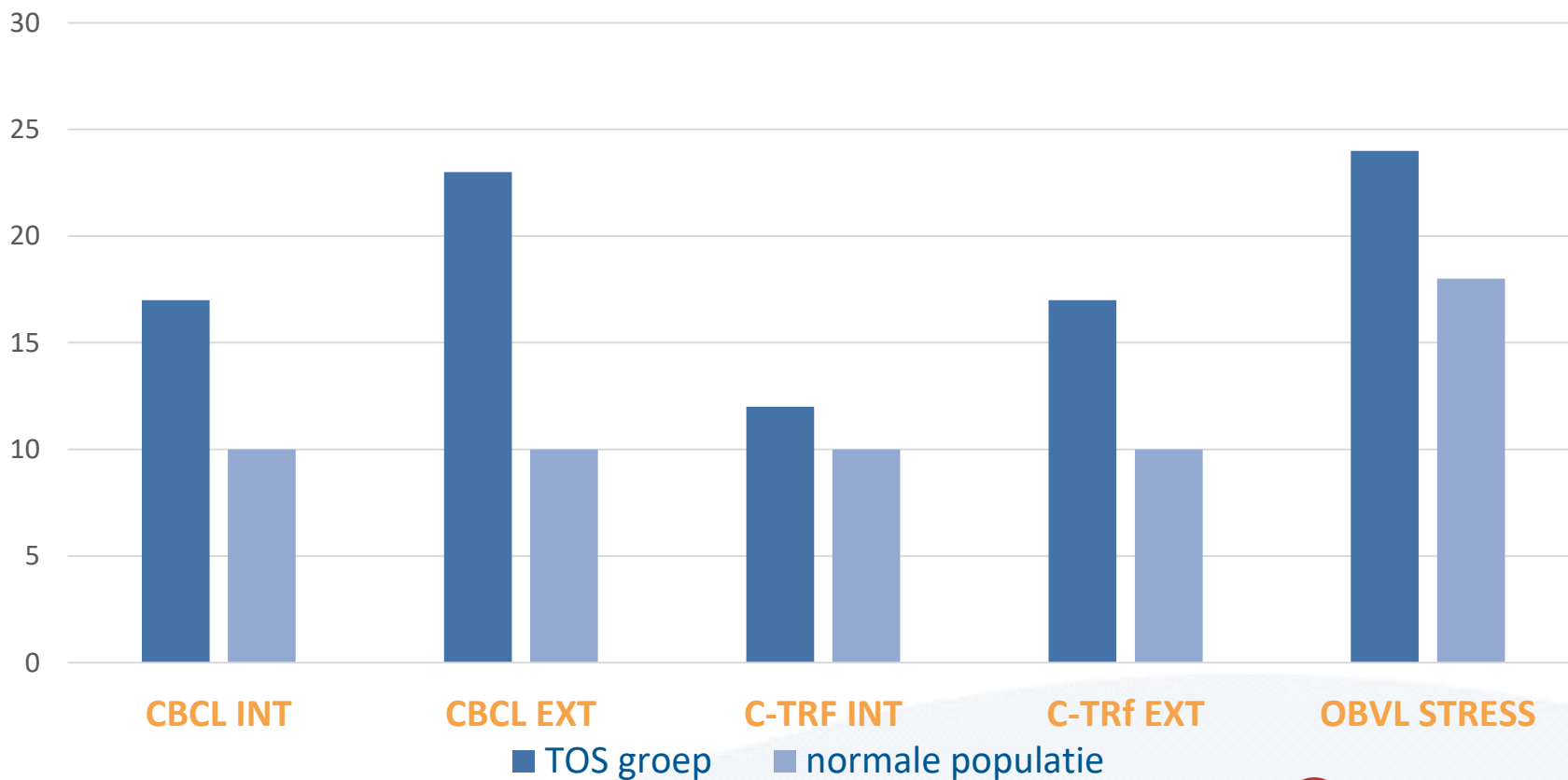
EFFECT BEHANDELING OP TAALDOMEINEN

Gemiddelde scores taaldomeinen op de voor- en de nameting

PREVALENTIE GEDRAG EN OUDERLIJKE STRESS

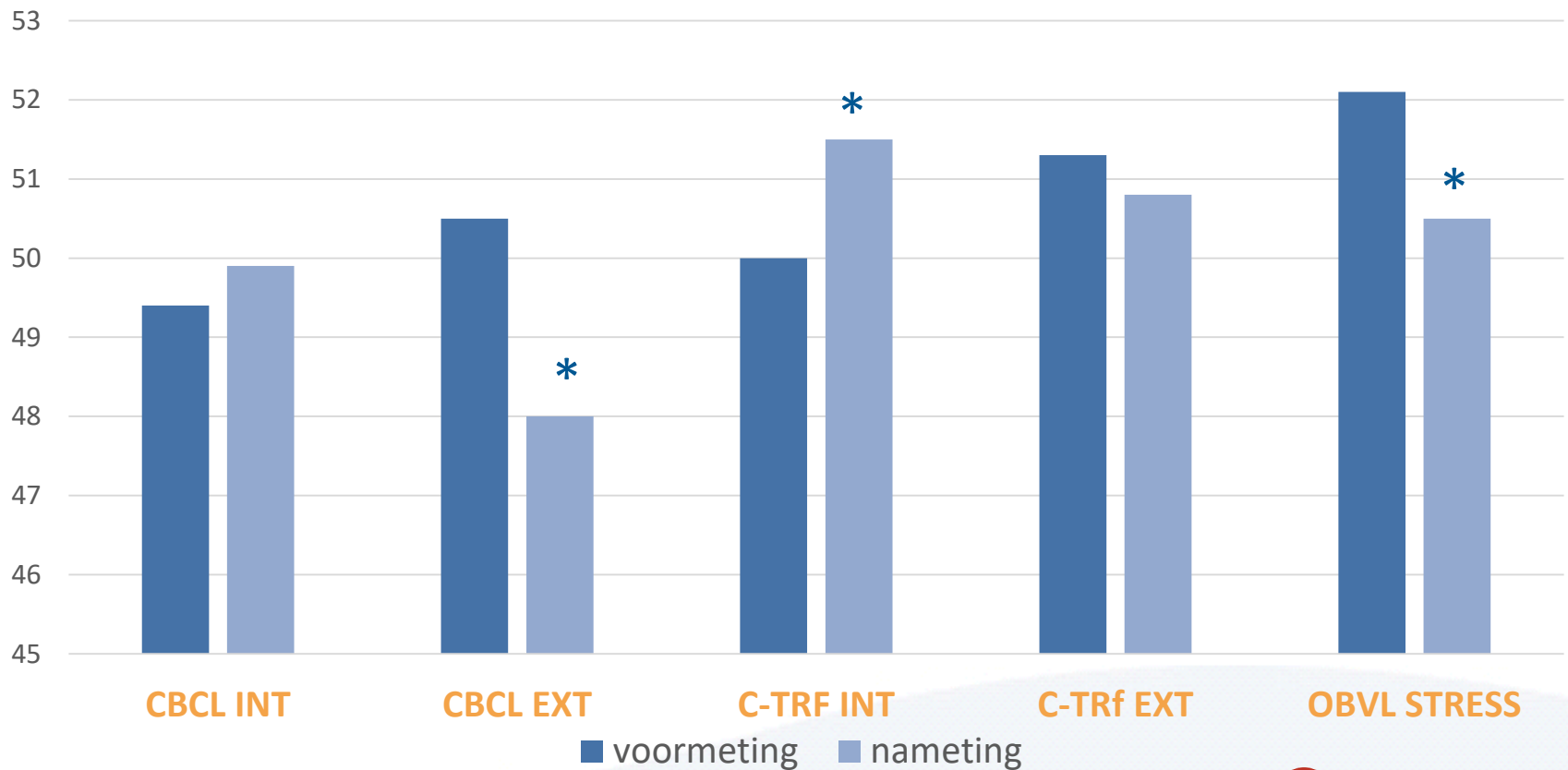
Percentage grens en klinische scores op de voormeting

EFFECT BEHANDELING OP GEDRAG EN OUDERLIJKE STRESS

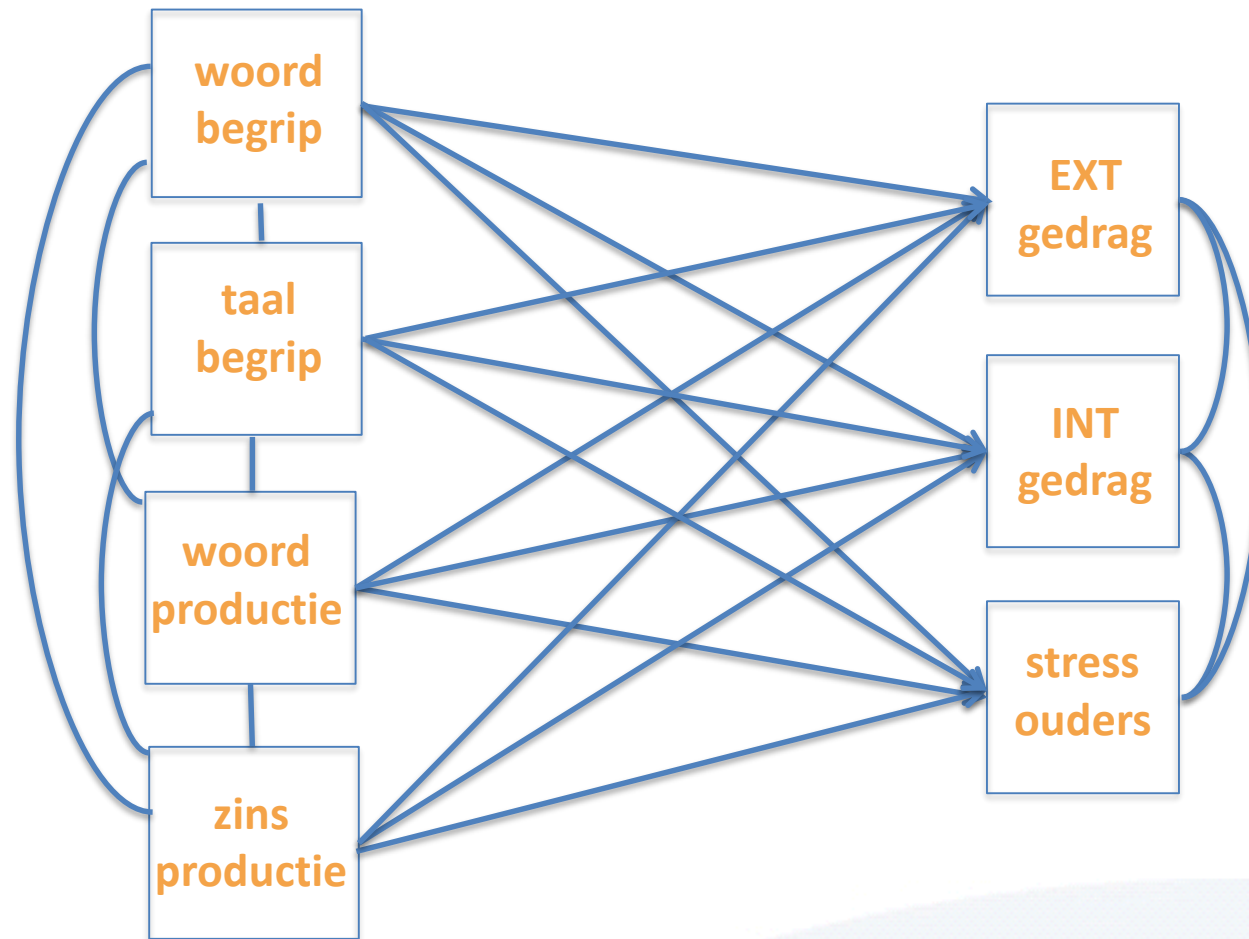
Gemiddelde scores vragenlijsten op de voor- en nameting

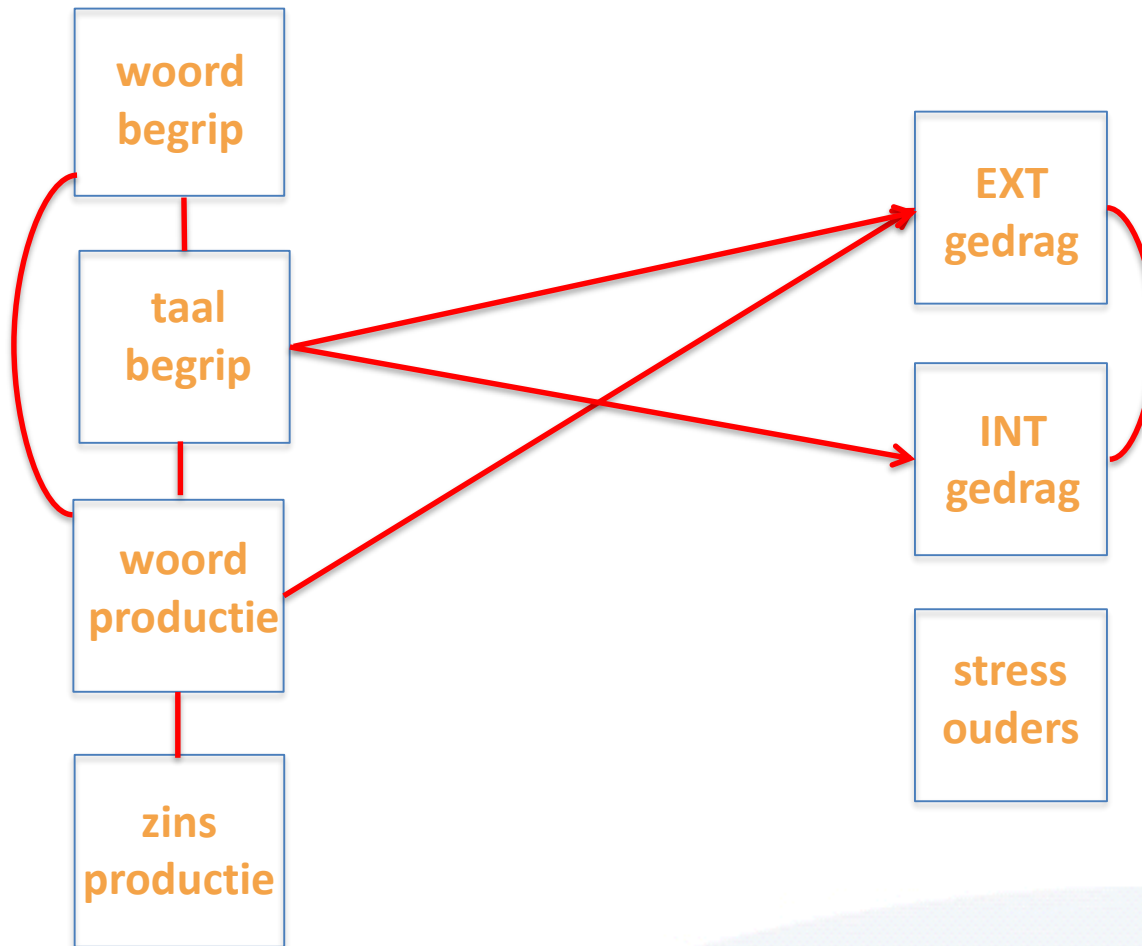
ONDERZOEKSVRAAG

- Wat is de relatie tussen problemen die peuters met TOS ervaren op één of meer taaldomeinen, hun gedrag en de ouderlijke stress?

MODEL

MODEL VOOR DE C-TRF

SAMENVATTEND

Positieve effecten van de behandeling op:

- alle vier de taaldomeinen
- externaliserend gedrag (volgens ouders)
- ouderlijke stress

Internaliserende gedragsproblemen zijn toegenomen aan het eind van de behandeling.

Relaties C-TRF:

- Een hoger taalbegrip hangt samen met minder internaliserende en externaliserende gedragsproblemen.
- Een hogere woordproductie hangt samen met meer externaliserende gedragsproblemen.

DANK!

Dank aan alle logopedisten, pedagogisch begeleiders, gedragswetenschappers en de linguïst van de NSDSK, die binnen de behandeling de data hebben verzameld.

bvermeij@nsdsk.nl

Ron Scholte

Harry Knoors

Karin Wiefferink

